

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح استفساریه تبصره (۱) بند «ذ» ماده (۸۷) قانون برنامه پنجساله ششم

توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران»

مقدمه

به عقیده طراحان، تبصره «۱» بند «ذ» ماده (۸۷) قانون برنامه پنجساله ششم^۱ ابهام دارد. طبق مقدمه توجیهی تفسیر آنها از تبصره مذکور تبدیل وضعیت نیروهای ایثارگر مشمول ماده (۲۱) «قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران»^۲ اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی و شرکتی است که قبل و بعد از تصویب قانون برنامه ششم خارج از سهمیه استخدامی و بدون آزمون، جذب دستگاه‌های مشمول ماده (۲) قانون مذکور شده‌اند. به اعتقاد طراحان به دلیل ممنوعیتی که رأی صادره از هیئت عمومی دیوان عدالت اداری ایجاد کرده دستگاه‌های اجرایی از اجرای حکم مذکور خودداری می‌کنند، بدین جهت راهکار حل مشکل مذکور را در طرح استفساریه حاضر دیده‌اند.

مشخصات طرح

دوره دهم - سال چهارم

شماره ثبت:

۶۶۴

شماره چاپ:

۱۶۱۲

ارزیابی

- براساس بند «ذ» ماده (۸۷) قانون برنامه ششم توسعه، ماده (۲۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران (۱۳۹۱) اصلاح شد. براساس ماده (۲۱) اصلاحی کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران مکلف شدند حداقل ۲۵ درصد از نیازهای استخدامی و تأمین نیروهای مورد نیاز خود (اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی و شرکتی) را که وفق ضوابط و مجوزهای مربوط و جایگزینی نیروهای خروجی خود اخذ می‌کنند به خانواده‌های شاهد، جانبازان و آزادگان، همسر و فرزندان شهدا و جانبازان ۲۵ درصد و بالاتر، فرزندان و همسران آزادگان یک سال و بالای یک سال اسارت، اسرا و خواهر و برادر شاهد اختصاص دهند و ۵ درصد سهمیه استخدامی را نیز به رزمندگان با سابقه حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه‌ها و همسر و فرزندان آنان و فرزندان جانبازان زیر ۲۵ درصد و آزادگان کمتر از یک سال اسارت اختصاص دهند. به موجب تبصره بند «ذ» ماده (۸۷) وضعیت استخدامی مشمولان این ماده حداکثر پس از سه ماه رسمی قطعی می‌شود.

معاونت پژوهش‌های

اجتماعی - فرهنگی

دفتر: مطالعات اجتماعی

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۶۷۲۹

تاریخ انتشار:

۱۳۹۸/۹/۳

بنابراین محتوای احکام مذکور مشتمل بر دو موضوع است:

۱. رعایت آداب و تشریفات ورود به خدمت (استخدام) مشمولان ماده (۲۱)

۱. تبصره «۱» - وضعیت استخدامی مشمولان این ماده حداکثر پس از سه ماه رسمی قطعی می‌گردد.

۲. کلیه دستگاه‌های موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند حداقل بیست و پنج درصد از نیازهای استخدامی و تأمین نیروهای مورد نیاز خود را اعم از رسمی، پیمانی، قراردادی و شرکتی که وفق ضوابط و مجوزهای مربوط و جایگزینی نیروهای خروجی خود اخذ می‌نمایند به خانواده‌های شاهد، جانبازان و آزادگان، همسر و فرزندان شهدا و جانبازان بیست و پنج درصد و بالاتر، فرزندان و همسران آزادگان یک سال و بالای یک سال اسارت، اسرا و خواهر و برادر شاهد اختصاص دهند و پنج درصد سهمیه استخدامی را نیز به رزمندگان با سابقه حداقل شش ماه حضور داوطلبانه در جبهه‌ها و همسر و فرزندان آنان و فرزندان جانبازان زیر بیست و پنج درصد و آزادگان کمتر از یک سال اسارت اختصاص دهند.

۲. تبدیل حالت استخدامی مشمولان ماده (۲۱)

اگرچه عنوان این طرح تفسیر تبصره «۱» بند «ذ» ماده (۸۷) قانون برنامه ششم توسعه است اما محتوای طرح استفساریه به دقت روشن نکرده که تفسیر تبصره مذکور یا تفسیر ماده (۲۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران مدنظر بوده است. به این جهت که قسمت انتهایی تفسیر پیشنهادی حاوی مطالبی همچون «خارج از سهمیه استخدامی» و «بدون آزمون جذب» است که ارتباطی به تبصره «۱» ماده مذکور نداشته و به ماده (۲۱) ارتباط دارد. اما نکته‌ای که وجود دارد این است که تبصره «۱» بند «ذ» ماده (۸۷) اجمال یا ابهامی ندارد که مورد استفسار قرار گیرد. در این تبصره به صراحت عنوان شده «وضعیت استخدامی مشمولان این ماده حداکثر پس از سه ماه رسمی قطعی می‌شود». ضمن اینکه طراحان محترم در مقدمه توجیهی و متن استفساریه اشاره صریحی نکرده‌اند که کدام قسمت از تبصره ابهام دارد.

به نظر می‌رسد آنچه محل ابهام و استفسار طراحان محترم قرار گرفته ماده (۲۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران است. به کار بردن عبارات کلی و مبهمی همچون «وفق ضوابط»، «مجوزهای مربوط» و «جایگزینی نیروهای خروجی» در ماده (۲۱) سبب بروز ابهام و مسئله شده و زمینه برداشت‌های مختلف را فراهم آورده و همین امر سبب شده تا استخدام ایثارگران مشمول قانون دچار مشکل شود. اگرچه چنین عباراتی در برداشت اول لزوم رعایت قوانین و مقررات مربوط به استخدام و تأمین نیروی انسانی نظیر کسب مجوزهای استخدامی، وجود پست‌های بلامتصدی، شرایط عمومی استخدام و ... را یادآور می‌شود اما این مفاهیم در ماده (۲۱) صراحت ندارد. مسئله و مشکلی که طراحان محترم به آن پرداخته‌اند از ابهام در این عبارات کلی و مبهم نشئت می‌گیرد. بنابراین طرح استفساریه می‌بایست با تمرکز بر ماده (۲۱) و روشن کردن مفاهیم کلی اشاره شده در ماده مذکور انجام شود.

جمع‌بندی و پیشنهاد

اگرچه عنوان طرح تفسیر تبصره «۱» بند «ذ» ماده (۸۷) قانون برنامه ششم توسعه است اما محتوای استفساریه به دقت روشن نکرده که ماده (۲۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران و یا تبصره «۱» بند «ذ» فوق مورد استفسار واقع شده است. اما پرواضح است که متن تبصره «۱» ابهام یا اجمالی ندارد که نیازمند استفسار باشد. آنچه به استفسار نیاز دارد ماده (۲۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران است. به کار بردن عبارات کلی و مبهمی همچون «وفق ضوابط»، «مجوزهای مربوط» و «جایگزینی نیروهای خروجی» در این ماده سبب بروز ابهام و مسئله شده و زمینه برداشت‌های مختلف را فراهم آورده و همین امر سبب شده تا استخدام ایثارگران با مشکل مواجه شود.

بنابراین پیشنهاد می‌شود طرح پیشنهادی با هدف رفع ابهام از ماده (۲۱) قانون جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران مورد اصلاح قرار گیرد.

